

VOORSTEL

Adviescommissie 29 maart 2016
Dagelijks bestuur 14 april 2016
Algemeen bestuur 12 mei 2016

agendapunt 6

Vorbereid door Michael Omvlee (manager Beheer)
Bijlagen 1. Brief van Wildbeheereenheid Spaarnwoude 15 oktober 2015
2. Brief van Wildbeheereenheid Spaarnwoude 18 februari 2016

SPW JACHT EN JACHTHOUDERSCHAP

De jachthouder van Spaarnwoude heeft door pensionering de uitvoeringsorganisatie (RNH) verlaten. Het bestuur wordt verzocht de jachthuurovereenkomst met hem te beëindigen en een besluit te nemen over al of niet voorzetting van de jacht in Spaarnwoude (m.u.v. SGP en SMG areaal!).

Het algemeen bestuur besluit

1. De jachthuurovereenkomst met de heer P. Kluft z.s.m. te beëindigen;
2. Een (integrale) faunabeheerovereenkomst aan te gaan met de Wildbeheereenheid Spaarnwoude waarin sprake is van 'jacht op afroep' en afspraken staan ten aanzien van uitvoering van maatregelen in het kader van (fauna)beheer en schadebestrijding.

Onderbouwing besluit

Door pensionering van de jachthouder wordt de jachthuurovereenkomst met hem, conform bestuursbesluit van 14 december 2011, beëindigd. Daardoor verkrijgt het recreatieschap het jachtrecht dat met het eigendom van de gronden is verbonden. Er zijn duidelijke signalen dat het recreatieschap zeer terughoudend wil omgaan met de jacht op de (5) bejaagbare diersoorten en deze mogelijk zelfs helemaal wil beëindigen. Het rücksichtslos beëindigen van de jacht heeft ingrijpende gevolgen voor de Wildbeheereenheid (WBE) Spaarnwoude waarmee het recreatieschap al decennialang goed samenwerkt. In de nieuwe Natuurbeschermingswet worden WBE's erkend en gepositioneerd als belangrijke maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van een regionaal samenhangend faunabeheer. WBE Spaarnwoude verzoekt in haar recente brief nadrukkelijk om toestemming voor het uitvoeren van een integraal faunabeheer, bestaande uit jacht, beheer en schadebestrijding. Zonder jacht komt de uitvoering van noodzakelijke beheermaatregelen –zoals de reductie van ganzen rondom Schiphol met het oog op de vliegveiligheid- door de WBE mogelijk in de knel.

Voorgesteld wordt om een faunabeheerovereenkomst met de WBE aan te gaan waarin zowel jacht als beheer en schadebestrijding zijn geregeld, maar waarbij de jacht slechts 'op afroep' plaatsvindt. Dit betekent in de praktijk dat jacht nog uitsluitend plaatsvindt als beheermaatregel ter voorkoming en bestrijding van wildschade of ten behoeve van de instandhouding van een evenwichtige populatie.

Door een faunabeheerovereenkomst met de WBE aan te gaan wordt het recreatieschap ontzorgd. Als jachthouder is namelijk de WBE in eerste aanleg aansprakelijk voor een adequate uitvoering van noodzakelijke faunabeheermaatregelen.

N.B.: De reikwijdte van dit besluit is het beheergebied *Spaarnwoude SPW (oud)*, dus met uitzondering van de arealen in de Haarlemmermeer en Tuinen van West

Bijdrage aan schapsdoelen

Integraal faunabeheer (d.w.z. de combinatie van *jacht en beheer en schadebestrijding*) draagt bij aan

- Duurzaam beheer van het recreatiegebied, o.a. door kosteneffectief beheer;
- Betere benutting van het gebied; met aandacht voor landschap, natuur- en cultuurwaarden. Er is sprake van behoud van natuurwaarden waaronder weidevogels;
- Behoud van de maatschappelijke functie en vergroten maatschappelijk draagvlak, o.a. door in de gekozen beheermaatregelen bij te dragen aan de vliegveiligheid rondom Schiphol en het bestrijden en voorkomen van schade aan natuur en gewassen.

Financiële consequenties

De financiële gevolgen van het eventueel beëindigen van de jacht houden verband met de uitvoering van faunabeheermaatregelen. Zonder overeenkomst met een WBE (of vergelijkbaar) staat het recreatieschap aan de lat om zelf alle noodzakelijke maatregelen uit te laten voeren en te bekostigen. Nu betaalt de WBE een kleine vergoeding voor de uitoefening van de jacht.

Juridische consequenties

De jachthuurovereenkomst met de heer Kluft wordt eenzijdig beëindigd. Dit heeft rechtsgevolgen voor de civiele verhouding tussen de heer Kluft als jachthouder en de WBE Spaarnwoude.

Hoewel het recreatieschap niet in een civielrechtelijke verhouding tot de WBE staat, kan beëindiging van de jacht wel bestuursrechtelijke bezwaren opleveren aangezien het beleid t.a.v. jacht bij herhaling is bestendigd en expliciet is toegewezen aan de WBE Spaarnwoude (zie hierna genoemde eerdere AB-besluiten).

Bestuurlijke achtergrond

- 6 april 2006 – *Jachthouder Spaarnwoude*. Mededeling voor AB dat de voorzitter van het recreatieschap de heer P. Kluft heeft aangesteld als jachthouder van Spaarnwoude.
- 6 april 2006 (besluit 2006/04) – *Faunabeheer*. Het AB besluit:
 - a) Vast te houden aan het “nee, tenzij” beleid ten opzichte van jacht, beheer en schade bestrijding;
 - b) In te stemmen met de uitvoering van faunabeheer d.m.v. het stappenplan faunabeheer;
 - c) In te stemmen met maatregelen voor het beheer van vossen en overzomerende ganzen conform het plan in de bijlage [bij het voorstel van 6 november 2006].
- 21 november 2007 – *Jacht en faunabeheer*. Het DB geeft –n.a.v. vragen van Partij van de Dieren in Provinciale Staten- een richtlijn aan de beheerorganisatie voor de uitvoering van het jachtbeleid:

“Op basis van de voorgelegde notitie geeft het DB als richtlijn aan RNH mee dat de 5 jachtdagen per jaar onderdeel uitmaken van het bestaande beleid van het recreatieschap en dat deze kunnen worden gecontinueerd.”
- 14 december 2011 (besluit 2011/33) – *Verlenging jachthouderschap*. Het AB besluit de heer P. Kluft, per direct verlenging te verlenen van het jachthouderschap van Recreatieschap Spaarnwoude.

Op basis van dit besluit is de termijn van de jachthuurovereenkomst verlengd tot 31 maart 2018.
- 16 mei 2012 (besluit 2012/13) – *Opheffen uitsterfconstructie Wild Beheers Eenheid Spaarnwoude*. Het AB besluit:
 - a) De uitsterfconstructie van de WBE op te heffen.
 - b) Toe te staan dat er nieuwe leden toetreden tot de WBE zover noodzakelijk om effectief invulling te geven aan het ganzenbeleid in de 10-kilometerzone van Schiphol.
 - c) Een maximum van 20 leden van de WBE aan te houden.

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering.

Externe betrokkenen

- Met de huidige jachthouder (de heer Kluft) bestaat een civielrechtelijke contractuele verhouding;
- De WBE Spaarnwoude is indirect betrokkene en direct belanghebbende;
- De Faunabeheereenheid (FBE) Noord-Holland is als overkoepelend orgaan van jachthouders in de provincie verantwoordelijk voor een provinciaal dekkend en samenhangend faunabeheer. Daartoe stelt zij faunabeheerplannen op die door de provincie worden bekrachtigd.

**Opmerkingen AC
2 november 2015**

De adviescommissie adviseert om de jacht op bejaagbare wildsoorten te beëindigen.

**Opmerkingen DB
19 november 2015**

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel [van 19 november] NIET te agenderen voor de AB vergadering in december 2015, maar voor de 1e vergadering van 2016.

**Opmerkingen AC
29 maart 2016**

De adviescommissie adviseert

- *Een (integrale) faunabeheerovereenkomst aan te gaan met de Wildbeheereenheid Spaarnwoude waarin sprake is van 'jacht op afroep' en afspraken staan ten aanzien van uitvoering van maatregelen in het kader van (fauna)beheer en schadebestrijding;*
- *Het voorstel aan te vullen met een onderbouwing van de financiële consequenties van dit besluit.*

**Opmerkingen DB
14 april 2016**

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen voor het AB met inachtneming van het advies van de adviescommissie.

Achtergrond bij het voorstel

Het recreatieschap heeft sinds 2006 met RNH-medewerker de heer P. Kluft een jachthuurovereenkomst gesloten. Deze loopt van rechtswege tot 31 maart 2018. Door pensionering is de heer Kluft per 1 oktober 2015 uit dienst van RNH. Het bestuur heeft op 14 december 2011 besloten zijn jachthouderschap te beëindigen bij uitdiensttreding bij RNH. De heer Kluft is bereid zijn taken en verantwoordelijkheden als jachthouder te blijven uitoefenen tot 1 april 2016 of zoveel langer als het bestuur dat wenst. Dit in verband met de continuïteit gedurende het jachtseizoen 2015/2016.

Tegelijkertijd zijn er duidelijke signalen dat het recreatieschap de jacht op bejaagbare diersoorten ('wild') wil beëindigen. De heer Kluft geeft als jachthouder jaarlijks toestemming aan individuele jagers (leden van de WBE Spaarnwoude) om in of buiten zijn aanwezigheid het jachtgenot uit te oefenen. Tevens verstrekt de heer Kluft machtigingen aan dezelfde personen om enkele specifieke diersoorten te bejagen die schade veroorzaken of waarvan de aantallen teruggebracht moeten worden, waaronder de ganzen met het oog op de vliegveiligheid rondom Schiphol. Machtigingen voor 'beheer en schadebestrijding' zijn altijd gebaseerd op landelijke vrijstellingen, provinciale plannen en toestemmingen van de Faunabeheer eenheid Noord-Holland (FBE).

Op die manier wordt het faunabeheer al decennialang uitgevoerd door en in nauwe samenwerking met de WBE. Dit betreft dan *jacht en beheer en schadebestrijding*. Dit laatste is onder andere van toepassing op ganzenpopulaties en het beheer van de vossenstand. Afgezien van een enkel incident is de samenwerking met de WBE altijd uitstekend verlopen. Mede vanuit het vertrekpunt 'geen jacht tenzij...' blijft de jacht op bejaagbare soorten (houtduif, konijn, haas, fazant, wilde eend) beperkt tot 5 à 6 dagdelen per jaar. De intensieve recreatieterreinen worden daarbij ontzien, er wordt alleen nog in het agrarische gebied gejaagd. De leden van de WBE zijn als geen ander op de hoogte van de aanwezige fauna. De kennis van de wildstand en populatieontwikkeling wordt verkregen door frequent tijd in het veld door te brengen. De WBE heeft tot nu toe constructief en kosteloos bijgedragen aan 'beheer en schadebestrijding' zoals vastgelegd in provinciale faunabeheerplannen, vrijstellingen en ontheffingen.

Als belanghebbende en betrokkene pleit de WBE voor voortzetting van de jacht gedurende 5 à 6 dagdelen per jaar. Het is een kleine en vergrijzende vereniging waaraan het recreatieschap drie jaar geleden nog te kennen heeft gegeven dat zij waarde hecht aan haar levensvatbaarheid. Zonder de mogelijkheid van jacht neemt het aantal jagers met een jachtakte met de helft af. Met andere woorden: een groot aantal leden van de WBE is voor de jachtakte afhankelijk van de jacht in Spaarnwoude. Het beëindigen van de jacht leidt daarom tot een forse afname van de inzetbaarheid van de WBE voor beheer en schadebestrijding.

Het recreatieschap heeft nu de mogelijkheid om rechtstreeks (zonder tussenkomst van een persoonlijke jachthouder) een faunabeheerovereenkomst aan te gaan waarbij het genot van de jacht aan de WBE als organisatie wordt verhuurd. Veel provincies (waaronder Noord-Holland) en gemeenten (waaronder Haarlemmermeer) hebben hiervoor gekozen, hoofdzakelijk voor agrarisch gebruikte percelen. Achtergrond van deze werkwijze is ook dat de grondeigenaar wordt ontzorgd waar het (integraal)

faunabeheer betreft.

De provincie

Noord-Holland heeft besloten om jacht op haar provinciale gronden toe te staan en daartoe overeenkomsten te sluiten met wildbeheereenheden. Zij motiveert dit besluit als volgt:

“De gebruikelijke wijze om met de verhuur van het jachtrecht om te gaan is het volledig mogelijk maken van beheer dat plaatsvindt op basis van vrijstellingen, ontheffingen en jacht. Een jager verzorgt dan het gehele beheer op een bepaald perceel. Op deze manier heeft hij alle instrumenten tot zijn beschikking om jaarrond een goede stand van populaties te handhaven.

(...)

Met het besluit hebben wij tevens bepaald dat wij de jachthuurovereenkomsten alleen met wildbeheereenheden afsluiten. Wildbeheereenheden spelen een belangrijke coördinerende rol in het faunabeheer, welke met de komst van de nieuwe wet Natuurbescherming alleen maar in belang zal toenemen. Door de jachthuurovereenkomsten met hen af te sluiten wordt de continuïteit van het beheer bevorderd.” (citaat uit brief Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, 29 september 2014)

Jacht op afroep

Teneinde tegemoet te komen aan de wens tot beperking van de jacht tot datgene wat aantoonbaar noodzakelijk is, en tegelijkertijd de WBE als samenwerkingspartner in het integrale faunabeheer te erkennen, bestaat de mogelijkheid tot het aangaan van een faunabeheerovereenkomst met ‘jacht op afroep’ ook wel ‘nulverhuur’ genoemd. Hierbij behoudt het recreatieschap de zeggenschap over de uitvoering van de jacht. Zij kan jaarlijks besluiten de jacht in z’n geheel niet uit te voeren of in beperkte mate (dagdelen, tijdstippen, locaties/areaal, aantal diersoorten, aantallen te oogsten wildexemplaren). Dit komt wellicht tegemoet aan de expliciete wensen van het recreatieschap. De Jagersvereniging erkent deze optie. De KNJV adviseert haar leden (WBE’s) als volgt:

“Er zijn situaties waarin een eigenaar van grond (overwegend terreinbeherende organisaties) wil meewerken om zijn gronden te verhuren voor de jacht om een jachtveld bejaagbaar te krijgen maar daar wel beperkingen aan wil stellen. Een goed werkend model daarbij is de zogenaamde jacht op afroep constructie. Hierbij wordt er in de jachthuurovereenkomst een nadere bepaling opgenomen dat er alleen gejaagd mag worden indien er voor een specifieke datum vooraf schriftelijke toestemming wordt verkregen. (...) Wij raden u aan om gebruik te maken van de constructie “jacht op afroep” wanneer de verhuurder van het jachtgenot controle wil houden of en wanneer er gejaagd kan worden.”

Terreinbeherende organisaties als Staatsbosbeheer en Landschap Noord-Holland maken gebruik van deze constructie. De zeggenschap over wel of geen jacht blijft bij de grondeigenaar die hier duidelijke spelregels over moet afspreken. Toch is er ook enige scepsis omdat de jacht wel wordt verhuurd maar in de praktijk niet of nauwelijks wordt geëffectueerd. Het roept de discussie op of dit gezien kan worden als volwaardige jachthuurling. Toch wordt dit nu wel beschouwd als een redelijk alternatief, mede met het oog op de decennialange samenwerking met de WBE en eerdere besluiten van het bestuur die het belang en de positie van de WBE onderstrepen.

Argumentatie

Als eigenaar-erfpachter van de gronden is het recreatieschap *“verplicht datgene te doen wat een goed jachthouder betaamt om een redelijke stand van het in zijn jachtveld aanwezige wild te handhaven dan wel, bij het ontbreken daarvan, te bereiken en om schade door in zijn jachtveld aanwezige wild te voorkomen.”* (art.37, lid 1 Flora- en faunawet).

Het recreatieschap heeft dit nu enkele decennia geregeld via een jachthuurovereenkomst met een medewerker van de uitvoeringsorganisatie, sinds 2006 met de heer Kluit van RNH. Doordat de overeenkomst met de heer Kluit wordt beëindigd verkrijgt het recreatieschap opnieuw alle jachtrechten. In combinatie en in samenloop met het beëindigen van de jacht hoeft dit noodzakelijkerwijs geen vervelende consequenties te hebben. Verlangde maatregelen in het kader van ‘beheer en schadebestrijding’ kunnen dan doorgang blijven vinden door als grondgebruiker met de WBE of anderen afspraken te maken over reductie van aantallen ganzen en beheer van andere dierspootaties.

Het is lastig aan te geven welke consequenties het beëindigen of voortzetten van de jacht op de stand van de vijf genoemde wildsoorten heeft. Het huidige aantal dagdelen dat er wordt gejaagd is dermate gering, en het gebied (agrarisch!) waarin wordt gejaagd beperkt, dat jaarlijks slechts een gering aantal dieren wordt ‘geoogst’. Bovendien ziet de WBE er nauwelijks op toe dat de omvang van de wildpopulatie verantwoord blijft zodat deze diersoorten gedurende het gehele jaar in ruime mate in het veld worden waargenomen. Het is eveneens lastig aan te geven wanneer er sprake is van een wildstand die schade veroorzaakt aan bijvoorbeeld landbouwgewassen aangezien het merendeel van

het agrarische deelgebied voor extensieve en biologische landbouw wordt gebruikt.

'Jacht hoort niet thuis in een recreatiegebied' is een veelgehoord adagium. Het geringe aantal incidenten dat in de afgelopen decennia heeft plaatsgevonden speelde zich af in de drukbezochte delen. Om die reden vindt de jacht sinds lange tijd alleen nog in het open agrarische deelgebied plaats en op tijdstippen dat er geen of nauwelijks publiek aanwezig is. Spaarnwoude is een leefgebied voor veel diersoorten, ook voor de vijf wildsoorten. Spaarnwoude is daarentegen geen eiland en heeft dus te maken met provinciaal en regionaal faunabeheer van de Faunabeheereenheid Noord-Holland. WBE's worden door de FBE gezien als partners in de uitvoering van het faunabeheer.

De belangrijkste consequenties van beëindiging van de jacht zijn voor rekening van de WBE Spaarnwoude. Het gaat namelijk ten koste van de continuïteit van haar organisatie als geheel en de inzetbaarheid. Een groot aantal leden verliest de jachtakte ('40 ha-regeling') en kan niet meer actief worden ingezet voor beheer en schadebestrijding. Het risico bestaat dat het recreatieschap hiervoor een beroep moet doen op derden die tegen betaling dergelijke diensten verlenen, zoals ook elders in vergelijkbare gebieden gebeurt.

Voortzetting of beëindiging van beperkte jacht is dus vooral een terugkerend politiek-maatschappelijke afweging die in de afgelopen decennia ertoe heeft geleid dat het aantal dagdelen en areaal beperkt is gebleven.

Ingeval tot voortzetting van beperkte jacht of 'jacht op afroep' wordt besloten, is er een voorkeur om een (integrale) faunabeheerovereenkomst te sluiten met de WBE Spaarnwoude. Deze overeenkomst wordt dan niet met één of meerdere personen gesloten maar met de WBE als geheel. Dat komt de continuïteit van het faunabeheer ten goede. Andere overheden doen dit al, zoals de provincie Noord-Holland en de gemeente Haarlemmermeer. Ook terreinbeherende organisaties als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland werken op die manier samen met WBE's.

Door een huurovereenkomst met een WBE aan te gaan komt de primaire zorg voor een samenhangend en verantwoord faunabeheer bij de WBE te liggen. Zij is aanspreekbaar en verantwoordelijk voor het uitvoeren van verlangde beheermaatregelen en ter voorkoming van schade door wild.

Recentelijk is een faunabeheerovereenkomst ondertekend tussen Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer en de WBE Wijcker- en Langemeer. Ook voor het Twiske is een dergelijke overeenkomst in voorbereiding.

Zoals gesteld, de maatschappelijke positie van WBE's wordt in dit kader alom erkend en versterkt door de nieuwe Wet Natuurbescherming. Om dit te onderstrepen streeft de provincie Noord-Holland naar een goed samenhangende en effectieve verdeling van WBE's waarbij de administratieve druk voor alle betrokkenen zo laag mogelijk is. Het aantal WBE's moet daarom worden teruggebracht. Kleinere eenheden verdwijnen door samen te gaan of op te gaan in grotere eenheden. Wat betreft Spaarnwoude is het aannemelijk dat de WBE Spaarnwoude opgaat in een aangrenzende WBE. Onze voorkeur gaat dan uit naar de WBE Haarlemmermeer. Zodra dat het geval is vervalt min of meer het door de WBE aangevoerde argument van verminderde continuïteit, betrokkenheid en kwaliteit van dienstverlening.

Samenvattend zijn de voor- en nadelen van voortzetting of beëindiging van de jacht als volgt:

	Voordelen	Nadelen
Voortzetten jacht	Continuïteit van decennialang wildbeheer, invulling zorgplicht eigenaar-erfpachter	Weinig politiek-maatschappelijk draagvlak
	Overeenkomst met WBE over integraal faunabeheer; schap wordt ontzorgd	Voorbereiding en toezicht op de uitvoering vergt afstemming en inzet van RNH
	WBE levensvatbaar, in lijn met besluitvorming van 16-5-2012	“Geen jacht, tenzij...” niet duidelijk onderbouwd en toegepast
	Beheer en schadebestrijding maken deel uit van afspraken (kosteneffectief)	Kans op vermenging van jacht en beheer en schadebestrijding
	Behoud van veldkennis m.b.t. fauna	Communicatie met omgeving blijft noodzakelijk
Beëindigen jacht	Politiek-maatschappelijk draagvlak	Schap is primair aansprakelijk voor faunabeheer
	Strikte en eenduidige invulling van “geen jacht, tenzij...” in hele recreatiegebied	Kosten voor beheer en schadebestrijding (o.a. ganzen, vossen)
	Noodzaak van toezicht en communicatie rondom jacht niet meer nodig	Jagers verliezen jachtakte ('40 ha-regeling') Continuïteit van WBE in gevaar; in strijd met eerdere besluitvorming van het recreatieschap
		Geen vergoeding van WBE

Financiële consequenties

De financiële gevolgen van het beëindigen van de jacht zijn gering; enerzijds betekent dit minder personele inzet, anderzijds wordt geen vergoeding meer verkregen van de WBE. Deze bedraagt nu ruim € 1.000 per jaar. Mogelijk dat voor het uitvoeren van ‘beheer en schadebestrijding’ door WBE of derden betaald moet worden. Het risico op terechte claims van (agrarische) grondgebruikers als gevolg van schade aan (landbouw)gewassen wordt zeer laag ingeschat.

Vervolg

- Jachthuurovereenkomst met de heer Kluft per aangetekende brief beëindigen (z.s.m.);
- WBE Spaarnwoude informeren over besluit en afspraken maken over vervolgstappen (z.s.m.);
- Eventueel faunabeheerovereenkomst met WBE aangaan waarin slechts ruimte is voor ‘jacht op afroep’.

Akkoord programmamanager	Miriam Brouwer
In overleg met manager Advies	Wim Nieuwenhuis